



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonæ, 1673

Caput 16. Circa Matrimonium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

- cia ad futura, si contingat tentari ex tali lectione; utrumq; autem non potest dici nisi cum temeritate, quis enim cum Deo pactum iniit, de suppeditanda gratia in tentatione? quis se dicat non posse à fide excidere, nisi hæretici ipsi? qui tamen nec unibræm illius habent; Rursus si hanc doctrinam liceret admittere, quàm multa amabò absurda inde sequerentur. Nā sicut in materia hæresis, sic & in omni alia fas esset eam applicare, & sic quemadmodum Caramuel putat, se non lapsurum ex lectione librorum hæret. sic juvenis potest eodem modo sibi persuadere, se non lapsurum legendo libros amorum, se nō pervertendum à malis sociis &c. Et tamen clamat Sap. Si te lætaverint peccatores, ne acquiescas eis. Prov. 1. Et iterum: Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea. Eccli 13. Vide Dian. to. 11. tract. 1. ref. 1.
- 8 Nota quartò, quòd librorum prohibitorum duo sunt genera, alii enim prohibentur in Bulla Cœnæ Domini, alii in indice Trid. Et omnes quidem sub excommunicatione, verum excommunicatione prohibitorum in Bulla, reservatur Papæ. Non tamen prohibitorum in indice, ut inter alios observat Becan. in comp. contr. lib. 5. cap. 11. & Afor. 1. p. inst. lib. 8. cap. 16. quest. 5. Unde in contingentia casus, non sufficit, poenitentem se accusare de lectione libri prohibiti, sed debet vel eum nominare, vel dicere ubi sit prohibitus, ad hoc ut possit Cōfessarius discernere, si possit dare absolutionem, necne.
- 2 Regulares possunt dispensare cum illis, qui traxerunt cum impedimento criminis.
- 3 Item cum iis, qui in primo gradu affinitatis.
- 4 Et tunc non est opus, iterum adesse testes.
- 5 Quando conjugati non possunt separari sine dolo. & non patet accessus ad Papam, & Episcopus cum illis dispensare.
- 6 Item & Regularis.
- 7 Quando dispensatio ad matrimon. fuit de subreptiis, potest Episcopus dispensare partibus.
- 8 Item & Regularis.
- 9 Regularis potest dispensare cum conjugatis voto simplici castitatis, ad petentem reddendum.
- 11 Per hoc tamen privilegium non extinguitur, sed suspenditur.
- 10 An alter conjux possit per se illud irritum.
- 12 Regulares possunt dispensare cum conjugatis castuosis, ad pet. & red.
- 13 Hoc impedimentum contrahitur etiam durante, & quare.
- 12 Sed non habet locum, nisi intra 1. & 2.
- 15 Si affinitas fuit contracta ante Matrimon. quid faciendum.
- 16 An ad affinitatem requiratur utriusque seminatio.
- 17 Et an consurgat uno seminante post alterum in diverso actu.

CAPUT XVI.

Circa Matrimonium.

SUMMARIUM.

- Regulares possunt dispensare cum iis, qui clandestinè contraxerunt Matrimonium. Ubi, & quo casu? ibid.

Gregor. XIII. concessit Societ. pro partibus Ultramontanis 1576. die 6. Augusti. in quibus decretis Trident. de irritandis clandestinis nuptiis fuit promulgatum, sed ab aliquibus non servatum, qui tamen induci non possunt ut iterum publicè contrahant; facultatem illos absolvendi in foro conscientie & cum ipsis dispensandi, ut iterum contrahant. Cyprian. Ciouress. in Regul. S. Et Francisca cap. 7.

Idem Greg. eidem Societ. concessit facultatem dispensandi cum illis, qui contraxerunt cum impedimento criminis.

his: & qui non putabant esse illicitum, dare fidem de Matrimonio ineundo, post mortem conjugis, ea adhuc vivente, (e-
 tiam si copula intercesserit) Cyprian. *ibid.*
 Leo X. concessit Augustin. facultatem dispensandi cum illis, qui in primo gradu amicitiae contraxerunt, ut de no-
 vo contrahant, modò casus sit occultus
 Rostel. in *lib. de causa matrim.* Et post ip-
 sum Hall. *irach. 5. cap. 5. prop. 4.* ubi nota,
 quòd Diana *10. 11. tr. 2. ref. 27.* hoc privile-
 gium improbat, & in dubium revocat.
 Item sine fundamento, & cum sola sui
 nominis autoritate videatur illud velle
 tollere, non dubitabo ego longè alterius
 nominis & autoritatis Rostensem se-
 qui, seu in illo astruendo usum licitum
 defendendo. At quando sic dispensati ite-
 rum contrahent, opus ne, ut in præsentia
 Petri & testium? Respondeo, quòd nò,
 & licet, quòd prima vice (licet in vali-
 de) coram ipsis contraxerint. Aliàs ca-
 sus redderetur ex occulto publicus.
 Et tacita voluntate Sum. Pontificis, po-
 test Episcopus dispensare in impedimen-
 to occulto, si Matrimonium
 non potest dissolvi sine magno inconve-
 niente, & non patet accessus facilis ad ip-
 sum Sum. Pontif. Gloss. Alex. & Host. *c.*
quarta de consang. Cucch lib. 2. const. ma-
tr. 7. Candid. disquis. 28. de matr Bauny.
in sum. matr. non dirim. qu. 1. Leand. 10. 2. de
sum. matr. 9. d. 2. qu. 7. Dicastill. 10. 3. de Sa-
cr. 11. 10. d. 8. d. 4. Et Diana. 10. 11. tr. 8.
ref. 2. Ac cum probabiliter dixerim, ubi
de prestate absolvi. & disput. posse Re-
quies absolviere & dispensare in omni-
bus in quibus hoc permittitur Episcopis,
an eum in hoc casu? Arbitror ego, posse
probabiliter sui in tri propter ratio-
nes, & auctores ibi allegatos.
 Item quando dispensatio ad cõtrahen-
 dum fuit contra obrenta à Papa per sub-

reptionem, posse Episcopum dispensare
 cum partibus: seu confirmando dispensa-
 tionem Pontificiam indulgere, ut in suo
 Matrimonio permaneant, docent Gloss.
 Host. & Alex. *supra cit.* Bauny item *cit.*
 Quod probabile affirmat Pont. *lib. 8. de*
matr. cap. 13 Non improbabile Diana *10. 11.*
tr. 8. ref. 3. Et ego eadem probabilitate, Re-
 gularibus cõpetere puto, per eadem prin-
 cipia, de quibus supra, quia quod Episco-
 pis circa dispensationes, hoc Regulari-
 bus attribuitur, & maximè in occultis. †
 Jul. II. Martin. & Pius V. concessere
 Monasterio & Congreg. S. Bened. Valli-
 sol. facultatem dispensandi cum conju-
 gatis, voto simplici castitatis adstrictis,
 ad hoc, ut possint petere, & reddere debi-
 tum. Leand. *de Sacram. 10. 2. tr. 9. d. 24. q. 17.*
 Dicastill. *de Sacram. 10. 3. d. 8. tr. 10. d. 4.*
 Capuccin. in *annot. ad Casar. v. dispensatio.*
 Chaff. *tr. 5. cap. 5. prop. 2.* ubi pro hoc citat
 Vegam Sayr. Sanch. & Portel. *Hurt. d. 26.*
de Matrim. disp. 2. Ubi suæ Societ. idem con-
 cessum asserit Diana *10. 11. tr. 8. ref. 4.* ubi
 ait, Pium V. idem concessisse Minoribus.
 Sanch. *10. 2. de Matr. lib. 8. d. 16. n. 3.* Miran-
 da in *man. qu. 47. art. 2.* & Roder. *10. 1. qu.*
63. art. 8. ubi dicunt, idem concessum Or-
 dinibus mendicantibus.
 Nota verò circa hoc privilegiũ, quòd 10
 votũ, de quo loquitur, debet fuisse emis-
 sum ante Matrimonium, nam si ipso stan-
 te, & alter conjux fuit inscius, potest se-
 ipso illud irritare, si verò fuit conscius, &
 consensit, licet aliqui dicant, posse etiam
 hoc casu illud irritare, & cõsensum suum
 revocare, probabilius tamen mihi vide-
 tur, quòd non potest, quia per illũ abdi-
 cavit jus omne quod in votum potuit
 habuisse, & quod sibi reassumere non po-
 test.
 Nota *secundò*, per hoc privilegium dari † †
 † cap. fin. 23. qu. 2. quòd est Concil. 5. Tollet. 7.
 po-

REGIA
 BIBLIOTHECA
 ET
 MUSEUM
 HISTORICUM
 REGIUM
 BAVARICARUM
 MUSEUM
 HISTORICUM
 REGIUM
 BAVARICARUM

potius facultatem ſuſpendendi votum de quo loquitur , quam abſolutè in illo diſpenſandi. Nam ſi obligatus tali voto, ſuſpervivat ſua conjugi, nō poteſt ad ſecundas nuptias tranſire, per *c. quidam in v. v. v. & c. ſin. 33. q. 2. cap. ex parte. de converſ. conjug.* De quo debet moneri. † Imò ſi ſtante Matrimonio ſua conjux fornicata ſit (attento, quòd hac ratione amiſit jus omne ad debitum) debet ipſe ſe ab illa ſeparare, & voto ſuo ſatisfacere, nec poteſt ſe cum illa reconciliare ad effectum carnalis cōmercii, ſicut non poſſet ſecundò nubere ſi illa eſſet mortua, ſin autem, peccabit prima vice, qua ei copulabitur, ſicut peccavit, quando primùm eam cognovit. Vel ſi caſus ſit occultus, debet diſpenſationem ſibi petere, ſecundùm dicta in ſuperioribus.

12 Jul. II. conceſſit Congreg. Valliſol. & Pius V. Minoribus facultatem diſpenſandi cum conjugatus inceſtuolis, ad petendū & reddendum debitum. Bullar. Valliſol. privil. 74. Lamas. in meth. p. 4. c. 3. §. 8 & 9. Cruz. in epit. lb. 2. cap. 6. Mirand. in man. to. 1. q. 47. 4. 1. Capuccin. in annot. ad Caſar. v. diſpenſatio. Quod ſua Societ. conceſſum etiam affirmat Gaſp. Hurt. d. 26. de matrim. diſ. 2. Sed non dicit à quo Pontifice, unde arbitrarim, quòd per cōmunicationem.

13 Nota autem 1. quòd Portel. v. ignorantia. n. 29. in addit. Auſon. in ſum eod. v. n. 7. Graph. & alii, quorum opinionem probabilem putat Lud. Mol. to. 6. de iuſt. tr. 5. d. 71. n. 9. Ad hoc etiam Sor. allegans, docent conjugem inceſtuolum, qui ignorabat pœnam privationis juris ad debitum, non indigere diſpenſatione, quia ignorantia pœnæ excuſat ab illa incurrenda, verùm quamvis hæc doctrina habeat locum in cenſuris, non tamen generaliter in omnibus aliis caſibus, & maxime in
 † Leo Papa epiſt. 90. ad Ruff. Narbon. Epiſc. Reſp. 11. ſum. in Armil. v. votum. num. 10.

iſto, in quo inceſtuofus non prohibetur cognoſcere ſuam conjugem, per modum pœnæ, ſed propter affinitatem, quam per inceſtum cum illo contraxit, & quæ ex copula (etiam legitima) ſua natura ſemper conſurgit, ſive ſemper is qui ad ſenam accedit, hoc ſciat, live ignoret.

Jure tamen novo Trident. ſeſſione 24. cap. 4. affinitas contracta per inceſtum non impedit conjugatos à petendo reddendo debito, niſi intra primùm ſecundum gradum. At ſi illa eſſet contracta ante Matrimonium, tunc non poſſent partes diſpenſari virtute ſuperioris morati privilegii ſeu ad debitum, ſed manendum in ſuo Matrimonio, quod factum nullum eſt, ſed deberent ſeparari ſaltem quoad thorum, & remitti ad ſanctam eo ordine & modo quo ſaluti conſuleretur, & ſcandalum vitare, monet Portel. v. confeſſar. diſpenſans. At virtute alterius privilegii Leonis de quo ſupra ex Roſſ. poterunt ab alio Regulari ſibi neceſſariam diſpenſationem accipere, ſi caſus eſt occultus.

Nota ſecundò, quòd ſuppoſita doct. communi, affinitatem non contrahitur per veram effuſionem feminis intra à natura ordinatum, nō convenit inter DD. An ſit opus, utrumque hanc nem ſeminare in copula. Nam ut in divina. 27. queſtion. 2. Papa dicit, non propinquitatem, quod nullam facit ſemper commixtionem, ergo non ſufficit alteri ſeminare, quia tunc nulla ſit cōmixtio cōfirmatur, quia affinitas non potest copulam contrahi ab uno ſolo, ſed aliter conſurgit ſeu reſultat in utroque conſequentiam iplius copula, ergo exigitur in viro ſeminatio ad illam trahendam, ſic & in femina. Cōfirmatur quia illa ſola copula generat affinitatem per quam vir ſit una caro cum femina.

At duo non possunt fieri unum, nisi effe-
ctus & actualiter ponantur in esse, quia
igitur sunt unum in femine, necesse est
utrumque suum exhibere, ut ex eorum
commixtione resultet illa unitas. Con-
firmatur, quia si sufficeret solum virum
feminis, sufficeret æquo jure, si sola fe-
mina seminaret, at hoc nemo admittit, er-
go nec illud admittendum. Neque obstat,
quod iura vel auctores, qui de hac mate-
ria loquuntur, non faciunt ordinariè men-
tionem, nisi solius viri, nam sic loquun-
tur vel secuti opinionem eorum, qui pu-
tant feminas non habere semen, vel ad
parendum earum pudori, sufficienterque
debent intelligi locuti de femina, in hac
materia, quando de viro egerint. Atque
ideo concludendo censeo affinitatem non
conferri nisi ex utriusque seminatio-
ne, & licet hanc doctrinam improbabilem
iudicet Pont. lib. 9. de matr. c. 10. probabi-
litate tamen affirmat Sanch. lib. 3. de matr. d.
2. Nemig. in pract. confess. tr. 2. cap. 6. §. 9.
Verticell. in qq. leg. al. tr. 4. q. 27. & Diana
in tr. 5. ref. 26. † Absolutè veram, qui
illam profitentur, Lud. Lopez 1. par. instr.
cap. 30. Gasp. Hurt. de matr. dis. 1. Martin.
Perez. de matr. d. 31. sect. 1. Martin. à S. Jo-
seph. in monit. confess. to. 1. lib. 1. tr. 34. de ma-
trim. Et non pauci Canonistæ in 6. frater-
nitatis de eo qui cognov. conf. uxor. In contin-
gentia verò casus, præsumitur uterque
seminasse, & secundum hoc, in foro ex-
teriori judicanda est affinitas contracta,
sed in interiori, stabitur eorum dicto. *

Quod si vir feminavit, & se retraxit,
antequam seminaret femina, quæ deinde
sola te tactibus excitavit, tunc in opi-
nionem eorum, qui tales tactus (immediatè
† Vide Boer. p. 2. decis. q. 241. num. 7. & 8.
* Bonan. to. 1. q. 4. de matr. p. 6. prop. 2. nu. 15.
Baccina 202. opusc. 1. tr. 88. Leand. de sac. to. 2. tr.
p. 4. 21. quest. 41. Martin. à S. Joseph in monit. to. 1.
lib. 1. tit. 51. de matr.

post copulam) licitos dicunt, quasi sint
ipsius copulae complementum) dicitur
etiam affinitas consurgere ex tali semi-
natione, quia sicut dicitur copula in ea
completa, ita & commixtio, ex qua re-
sultat una caro. Sed in opinione magis
communi eorum, qui tales tactus illicitos
faciunt, secus erit dicendum: & quod si-
cut illa femina seminatio, non spectat
amplius ad copulam, sed est actus distin-
ctus, & peccatum mollietatis, ita nec cen-
sebitur per ea eam fieri commixtio, quæ
affinitatem generat.

CAPUT XVII.

Circa Missas.

§. I.

De tempore concesso ad celebrandum.
SUMMARIUM.

- 1 Regulares possunt dicere Missam ante auroram.
- 3 Et etiam statim post mediam noctem.
- 5 Quod privilegium non est abrogatum.
- 7 Imò secluso privilegio est licitum, subsistente causa.
- 4 Secus, nulla subsistente & 6.
- 6 Ratio, quare regulariter Missa non dicatur nisi post auroram.
- 8 Regulares possunt dicere Missam post meridiem.
- 9 Etiam in tribus horis post.
- 11 Quod est licitum etiam secluso privilegio.
Et quare ibid.
- 12 Non excusatur à peccato, qui sine legitima causa dicit Missam aut nimis tarde, aut nimis cito.
- 13 Que hora debet pro dicenda Missa.
- 13 In computanda media nocte, vel meridie, non est scrupulosè attendendum horologiis.

Eugen. IV. concessit Monasterio S. **X**
Bened. Vallisole. Sixt. IV. Minorib.
Innocent. VIII. Dominican. Pius V. &
Gregor. XIII. Societ. Jesu. facultatem ce-
lebrandi una hora ante diem. Bullar Val-
lisol. priv. 46. Roder. to. 1. bull. in orac. Inno-
cent. 8. & to. 2. Bulla 22. Greg. XIII. Casar.
v. Mis.

REGIA
VALLISOL
ET
MINORIB.
REGILAS
CELLARUM
OSTOLIC
C III
8